

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33910
Nom: Anàlisi tècnica i valoració dels béns culturals
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Art contemporani i mitjans audiovisuals	OPTATIVA

COORDINACIÓ

VAZQUEZ DE AGREDOS PASCUAL MARIA LUISA

SANCHEZ MUÑOZ DAVID ELIAS

RESUM

L'assignatura complementa i posa en pràctica els coneixements adquirits de l'assignatura "Tècniques Artístiques i Conservació de Béns Culturals". Les "Pràctiques" consisteixen a realitzar un ampli informe tècnic d'una obra d'art, en el qual investiguen una obra d'art "real", valorant i desenvolupant aspectes tant tècnics com a històric-artístics. Igualment, es realitzaran determinades proves pràctiques durant el curs relacionades amb la matèria.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han definit

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat de lectura de l'entorn a partir de l'anàlisi, l'observació i la deducció de la informació procedent de les obres artístiques produïdes al llarg de la història.

Capacitat per a la resolució dels problemes que es presenten en l'exercici professional com a historiador o historiadora de l'art o gestor del patrimoni.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.

Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.

Capacitat per transmetre informació, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Coneixement del patrimoni historicoartístic.

Desenvolupar un aprenentatge autònom i les habilitats necessàries que afavorisquen les relacions interpersonals.

Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.

Saber utilitzar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Estudi de l'obra d'art

Aspectes històrics, estilístics, iconogràfics i d'autoria

2. Estudi dels materials i tècniques

Suport, preparació, pel·lícula pictòrica i bernis

3. Conservació de l'obra d'art

4. Documentació fotogràfica

Llum reflexada, llum rasant, macrofotografies...

5. Diagnòstic i proposta d'intervenció

6. Recomanacions per l'exposició i conservació d'una obra d'art

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Laboratori	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	8,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	12,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	60,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

S'impartiran tres hores per setmana presencials en la classe-laboratori al llarg de 15 setmanes. Les classes d'estudi i anàlisi en laboratori es perllonguen en hores molt més de les establertes a causa que els treballs pràctics individuals dels alumnes/as, requereixen un increment considerable del temps benvolgut per a la seva conclusió diària.

La metodologia en recerca requereix una dedicació per part del professor de seguiment continu i directe de l'evolució del treball de cada alumne/a. El professor ha de resoldre els dubtes i orientar els plantejaments o enfocaments que puguin sorgir segons la problemàtica en cada cas. Per això, la labor del docent i la

informació que requereix cada alumne es diversifica segons el tipus d'obra analitzada i els temps de dedicació seran variables. Per a això, el programa es desenvolupa molt clar tant en el seu disseny, com en els seus objectius.

La resolució d'anàlisi es realitzarà mitjançant aparells tècnics (microscopía, UV, ANAR, i altres mitjans per a les recerques. En cada cas específic, l'alumne/a serà dirigit pel professor orientant tot el procés de recerca, que el seu objectiu fonamental és que l'alumne/a aprengui a valorar, destriar i establir amb criteri una analítica correcta en cada cas. És important que conegui què s'investiga, per què i para què es fan les proves segons les necessitats de l'objecte a estudiar. En aquest aspecte s'aprofundirà en la reflexió de l'alumne/a a valorar i establir l'analítica correcta amb criteri i discerniment.

AVALUACIÓ

Prova escrita (Informe tècnic) (60% de la nota). Es tracta d'un temari-guio en el qual es desenvolupen uns apartats, susceptibles a ser ampliat considerablement

Treballs/exercicis: Dos exercicis pràctics-teòrics que es realitzaran dins de les classes presencials i es comunicaran amb anterioritat a la realització de l'activitat (20% cadascun d'ells)

En resum:

Prova escrita (informe tècnic): 60 %

Control de lectures / Memories (Prova teòrico-pràctica) 20 %

Treball pràctic (prova pràctica): 20 %

BIBLIOGRAFIA

- AGUILÓ, Mari Paz, "Cueros, Cordobanes y Guadamacés", Historia de las artes Aplicadas e Industriales de España, Ed. Cátedra, Madrid 1987
- ANTÓN, Pablo, "Manual de restauración de libros, grabados y manuscritos", dos volúmenes, Madrid 1989 y 1990
- BARROS GARCÍA, J.M., Imágenes y sedimentos: La Limpieza en la conservación del Patrimonio pictórico, Valencia 2005 - BONTCÉ, J., Técnicas y secretos de la pintura, ed. L.E.D. A., Barcelona 1980
- BONFORD, D.; DUNKERTON, Jili; GORDON, Dilian (autores) "La pintura en Italia hasta 1400", Ediciones Serbal, Barcelona, 1995

- BORDINI, Silvia, *Materia e Imagen*, Ed. Gustavo Gili, 2002 (7ª edición)
- BORRAS GUALIS, Gonzalo, *Cómo y Qué investigar en Historia del Arte*, Ed. Serbal, Barcelona, 2001
- BORRAS GUALIS, Gonzalo, *Cómo y Qué investigar en Historia del Arte*, Ed. Serbal, Barcelona, 2001
- BORRAS, G. Y FATAS, G, *Diccionario de términos de arte. El vocabulario específico de la escultura, la arquitectura y las artes decorativas*. Zaragoza, 1980.
- CALVO, A., *Conservación y restauración de pintura sobre lienzo*, Barcelona 2002 - CALVO MANUEL, Ana, *Conservación y Restauración de la "A" a la "Z"* Ed. Serbal, Barcelona, 1998
- CENNINI, C., *El Libro del Arte*, ed. Akal, Madrid 1988. Existe otra edición más actual, Barcelona 1997. *Il Libro dell'Arte*
- DÍAZ MARTOS, A., *Restauración y conservación del arte pictórico*. Arte restauro, S.A., Madrid, 1975
- FUGA, Antonella, *"Técnicas y Materiales del Arte"*. Ed. Electra, 2004
- GOMEZ RODRIGO, María. *Las Pinturas Quemadas de la Catedral de Valencia. Estudios y restauración*. Generalidad Valenciana, 1998
- GOMEZ RODRIGO, María. *Restauración de las puertas del retablo mayor de la Catedral de Valencia*. Generalidad Valenciana, 2002
- HAYES, Colin, *Guía completa de pintura y dibujo. Técnicas y materiales*, Hermann Blume, Madrid, 1985
- JANUSZCZAK, Waldemar, *Técnicas de los Grandes Pintores*, ed. Blume, Madrid, 1980
- JOZAN, S. "Del pastel: tratado de su composición, fabricación u uso en la pintura" Valencia 1854. Traducido del francés al castellano, imprenta J. Rius
- KNUT, Nicolaus: *Manual de restauración de cuadros*, ed. Könemann, 1982
- MACARRON MIGUEL, A., "Historia de la conservación y la restauración", Madrid, Tecnos, 1995

- MALTESE, Corrado (coordinador), I supporti nelle arti pittoriche. Storia, técnica, restauro, Ugo Mursía Editore, Milano, 1990, 2 vol.
- MALTESE, Corrado, Las Técnicas Artísticas, edt. Cátedra. Madrid 1981
- MARTÍNEZ JUSTICIA, M. J., Antología de textos sobre restauración, Jaén, Universidad de Jaén, 1996.
- ORELLANA, Marcos A., Biografía pictórica valentina o vida de los pintores, arquitectos y grabadores valencianos. Edición preparada por Xavier Salas, Madrid 1930, Copia facsímil. Valencia, 1995.
- PACHECO, F., El arte de la pintura, edición, introducción y notas de Bonaventura Bassegoda i Hugas, Cátedra arte, Madrid 1990. Edición del manuscrito de Pacheco suegro y maestro de Velázquez, escrito en 1639
- SÁNCHEZ ORTIZ, A., Restauración de obras de arte: pintura de caballete, Madrid, 2012